

Forsl. t. L. om Tidspunktet for Lukning om Aftenen af Butikker m. v.

gørende Forklaring. Der foreligger i saa Henseende Erklæringer fra det kongelige Sundhedskollegium samt fra Universitetets hygiejniske Laboratorium, der begge have udtalt, at Gennemførelsen af Lovregler paa det heromhandlede Omraade maatte anses for *meget ønskelig*.

Det maa vel erkendes, at der i de senere Aar af adskillige forretningsdrivende er draget Omsorg for at sikre deres Personale Adgang til Siddeplads i tilstrækkeligt Omfang, men man har dog paa den anden Side ikke kunnet se bort fra, at den væsentligste Hindring for, at en gennemgribende Forandring vil kunne hidføres ad Frivillighedens Vej, maa søges hos selve det købende Publikum, der — saa længe intet Paabud foreligger fra det offentlige Side — altid vanskeligt vil kunne finde sig i en saadan Ændring af de en Gang tilvante Forhold. Imidlertid vil der formentlig ved Gennemførelsen af Lovgivningsregler paa det her omhandlede Omraade være Grund til at tage Hensyn til de paa-gældende Forretningers Størrelse, Antallet af de beskæftigede Personer og disses Arbejdsvilkaar i det hele, saaledes at det maa bero paa et Skøn over de stedlige Forretningers Beskaffenhed, om disse Regler, der navnlig have Hensyn til større Butiksforretninger med et talrigt Personale, bør sættes i Kraft. Som Følge heraf har man anset det for rettest ikke at opstille noget almengyldigt Paabud om Adgang til Siddepladser i samtlige Landets Kommuner. Derimod er det bragt i Forslag at overlade vedkommende Kommunalbestyrelse med Indenrigsministerens Godkendelse at tilvejebringe vedtægtsmæssig Hjælp for denne Foranstaltnings Gennemførelse, som saaledes vil blive begrænset til de Kommuner, hvor der efter Forretningernes Art og Størrelse er Trang dertil.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang Kravet om Siddepladser i Butikker bør kunne opstilles, findes der forskellige Regler i udenlandsk Lovgivning. Den *engelske* „Seats for Shop Assistants Act“ af 9. August 1899 og den *franske* Lov af 29. December 1900, saa vel som

belgisk Lov af 25. Juni 1905 samt Lov af 27. April 1905 for Kanton Basel og Lov af 25. Maj 1905 for St. Gallen i *Schweiz* indskrænke Beskyttelsen til kun at omfatte den kvindelige Del af det betjenende Personale. Derimod har den *tyske* Anordning af 28. November 1900 ladet Beskyttelsen komme hele Personalet til Gode, saa vel det mandlige som det kvindelige, idet den staaende Stilling ifølge de indvundne Erfaringer ogsaa for det mandlige Butikspersonales Vedkommende maa antages at være Aarsag til forskellige fysiske Lidelser. Da Indførelse af en Sondring mellem den mandlige og den kvindelige Del af Personalet derhos ikke har fundet nogen Støtte hos det kgl. Sundhedskollegium eller Universitetets hygiejniske Laboratorium, har man anset det for rettest ikke at fastslaa en saadan Sondring. — Med Hensyn til Forholdet mellem Siddepladserne og det betjenende Personales Antal kræver den *engelske* Lov en Siddeplads for hver 3 Personer af Butikspersonalet, medens der ifølge den *franske* og *belgiske* Lovs Bestemmelser altid skal være en Siddeplads for hvert kvindeligt Medlem af Personalet. Den *tyske* Anordning samt de for-nævnte *schweiziske* Love indeholde paa dette Punkt en Forskrift om, at der skal forefindes et efter Personalets Antal tilstrækkeligt Antal Siddepladser. Da det rette Forhold i saa Henseende formentlig maa være afhængig af de enkelte Forretningers Art og Størrelse, har man ikke i nærværende Forslag truffet nogen Bestemmelse herom, men overladt den nærmere Ordning til de kommunale Vedtægter.

Arbejdsraadet saa vel som Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger samt Kvindernes Handels- og Kontoristforening (Bilag B, Nr. 8) have indtrængende anbefalet Indførelse af Paabud om Adgang til Siddepladser for Betjeningspersonalet i Butikker; sidstnævnte Forening udtaler, at disse Bestemmelser ville være af megen Betydning for den store kvindelige Ekspedientstand, hvis Helbredstilstand utvivlsomt lider under det anstrængende staaende Arbejde.